

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	Interoperabiliteitsraamwerk		
Bijlagen:			
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	24 april 2008	Versie	1.0
Betreft:	Voortgang interoperabiliteitsraamwerk / NORA 3.0		

Doel

Het Forum brengt u in deze notitie op de hoogte van de voortgang van de ontwikkeling van het interoperabiliteitsraamwerk in relatie tot de NORA. Tevens legt het Forum ter besluitvorming de procedure voor het vaststellen van het strategisch kader van NORA 3.0 aan u voor.

Aanleiding

In het actieplan “Nederland open in verbinding”¹ kondigt het Kabinet aan in actielijn 3: Op voordracht van het College Standaardisatie wordt, ter nadere uitwerking van de NORA, een interoperabiliteitsraamwerk opgesteld dat uitgangspunten aangeeft voor het toepassen van standaarden zodanig dat interoperabiliteit bevorderd wordt. De basisversie zal in juni 2008 beschikbaar zijn.

Advies

Het College wordt gevraagd om kennis te nemen van het volgende:

1. Kenniscentrum² en Forum Standaardisatie hebben afgesproken om het interoperabiliteitsraamwerk onder te brengen in NORA.
2. Forum ontwikkelt het strategiekader van NORA samen met Kenniscentrum. Dit strategisch kader bevat uitgangspunten en richtinggevend afspraken over de inrichting en toepassing van de e-overheid.

Het College wordt gevraagd om het volgende te besluiten over de te volgen procedure:

3. Het College bekrachtigt de afspraken uit de eerste versie van het strategisch kader in de Collegevergadering van november. Het Forum zorgt voor die tijd voor openbare consultatie.
4. Het College kan dan de minister van BZK³ adviseren om besluiten in het kader van het toepassen en onderhouden van de NORA over te nemen en te zorgen voor verankering daarvan.

¹ op 17-9-2007 aangeboden aan de Tweede Kamer door de Staatssecretaris van EZ en de Staatssecretaris van BZK

² Kenniscentrum is een ICTU programma in opdracht van het Ministerie van BZK en verantwoordelijk voor ontwikkeling en beheer van de NORA

³ De minister van BZK is opdrachtgever voor NORA

FORUM STANDAARDISATIE

Toelichting

Overheidsorganisaties werken in toenemende mate (onderling) samen aan de inrichting van dienstverlening aan burgers en bedrijven. Dit blijkt onder andere uit de groeiende acceptatie van NORA (Nederlandse Overheids Referentie Architectuur). Zo gebruiken het Rijk en de gemeente Amsterdam NORA 2.0 als uitgangspunt voor eigen architecturen. Voor de Rijksdiensten is dat MARIJ.

Met toenemend gebruik komen steeds meer vragen om aanscherping van de NORA. Ontwikkelaars hebben bijvoorbeeld behoefte aan een concrete, gedetailleerde en flexibele NORA. Bestuurders vragen juist om een compacte en stabiele NORA, waarmee de inrichting van overheidsdiensten binnen en tussen organisaties kan worden aangestuurd. Het strategiekatern wil aan dit laatste punt invulling gaan geven en bevat afspraken op hoofdlijnen. Deze afspraken gaan uit van de kwaliteitseisen die burgers en bedrijven aan de overheid stellen (basisprincipes) en afspraken over samenwerken tussen overheidsorganisaties.

Het College heeft in de vergadering van 21 november 2007 het Forum het volgende gevraagd:

1. *Wat is de relatie tussen NORA en interoperabiliteitsraamwerk ?*

Kenniscentrum en het Forum Standaardisatie hebben met elkaar afgesproken:

- a. Eén gezamenlijk raamwerk voor architectuur en interoperabiliteit te ontwikkelen. Het is lastig om beide invalshoeken van elkaar te scheiden. Dit raamwerk blijft de naam NORA dragen (NORA is een sterk merk).
- b. De reeds voorgenomen herstructurering⁴ van NORA biedt de ruimte om interoperabiliteit de gewenste plek te geven in NORA 3.0.

Het Forum en Kenniscentrum ontwikkelen samen het strategisch katern (het interoperabiliteitsraamwerk) voor de NORA. Dit strategisch katern bevat uitgangspunten en richtinggevend afspraken over de inrichting en toepassing van de e-overheid. Het strategisch katern vormt tevens de basis voor de verdere uitwerking van specifieke onderwerpen in de NORA in de vorm van meer inhoudelijke katernen (bijvoorbeeld over authenticatie, stelsel van basisregistraties, open standaarden) en ondersteunende instrumenten voor implementatie (bijvoorbeeld een kosten- batenanalyse, best practices ed.).

2. *Welke besturingsvragen zijn daarbij aan de orde en hoe kan daar het beste op worden geacteerd ?*

Voor het verkrijgen van breed extern draagvlak voor het strategisch katern zijn de volgende stappen voorzien.

⁴ NORA is inmiddels zo omvangrijk dat opsplitsing in katernen t.b.v. verschillende doelgroepen/deelgebieden wenselijk is

FORUM STANDAARDISATIE

- a. De eerste versie van het strategisch katern zal in juni 2008 gereed zijn.
- b. In de periode tot september 2008 zal een openbare consultatie plaatsvinden bij overheidsorganisaties en marktpartijen in opdracht van het Forum Standaardisatie en in samenwerking met het Kenniscentrum.
- c. Het College Standaardisatie bekrachtigt de afspraken in het strategisch katern van NORA 3.0. Dat betekent dat het strategisch katern en de consequenties daarvan in de vergadering van november 2008 ter besluitvorming aan het College zullen worden voorgelegd. Het College kan dan de minister van BZK⁵ adviseren om besluiten in het kader van het toepassen en onderhouden van de NORA over te nemen en te zorgen voor verankering daarvan.

Het is de wens van Forum en Kenniscentrum om de afspraken in NORA minder vrijblijvend te maken⁶ en daarmee de positie van NORA te versterken. Het principe comply-or-explain lijkt een goede optie te zijn. Hierover zal het College in november 2008 worden geadviseerd. Tevens kunnen de betrokken overheidsorganisaties dan worden gevraagd om de deelarchitecturen, zoals MARIJ voor de Rijksdiensten, in lijn te brengen met de nieuwe NORA.

Voorbeeld

Ter illustratie een uitgewerkt voorbeeld van principes:

- **Basisprincipe:** Burgers en bedrijven willen een overheid waarbij je gegevens slechts eenmalig moet aanleveren.
- **Samenwerkingsprincipe:** Dit principe leidt er toe dat overheden samen moeten werken en in staat moeten zijn informatie met elkaar uit te wisselen.
- **Afspraak:** Om deze gegevens uit te kunnen wisselen maken we de afspraak dat we open standaarden gebruiken.

⁵ De minister van BZK is opdrachtgever voor NORA

⁶ Nota bene: NORA bevat inhoudelijke afspraken. NORA schrijft niet de regie op de e-overheid voor.